

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH
PRZEZ GMINĘ CHRZANÓW W RAMACH

*Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej*

w 2025 roku

Chrzanów 2026

SPIS TREŚCI

	Strona
I. Wprowadzenie.....	3
II. Analiza zjawiska przemocy domowej na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie oraz Zespołu Interdyscyplinarnego.....	6
1. Prowadzenie procedury <i>Niebieskie Karty</i>	6
2. Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy Osobom dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Chrzanowie.....	11
III. Instytucje z Gminy Chrzanów podejmujące działania w obszarze przeciwdziałania przemocy.....	12
1. Działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	12
2. Działania Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie.....	19
3. Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.....	21
4. Urząd Miejski w Chrzanowie.....	21
5. Działania podejmowane przez placówki medyczne.....	22
IV. Analiza zjawiska przemocy w rodzinie na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Chrzanowie, Prokuratury Rejonowej w Chrzanowie, Sądu Rejonowego w Chrzanowie oraz kuratorów.....	22
1. Komenda Powiatowa Policji.....	22
2. Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie.....	24
3. Sąd Rejonowy w Chrzanowie	24
V. Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy podejmowane przez placówki oświatowe w Gminie Chrzanów.....	25
1. Działania profilaktyczne w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej realizowane w placówkach przedszkolnych.....	25
2. Działania profilaktyczne w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej realizowane w placówkach szkolnych.....	29
VI. Podsumowanie.....	34

I. WPROWADZENIE

Aktualnie obowiązującym w Polsce aktem prawnym, regulującym normy i zasady przeciwdziałania przemocy domowej, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. 2024 r., poz. 1673 z późn. zm.). Wspomniana ustawa została znowelizowana w roku 2023, wprowadzając kluczowe i nieodzowne zmiany w przepisach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej. Nowe regulacje prawne są wyrazem właściwego realizowania postanowień Konwencji Stambulskiej, w myśl deklaracji Rzeczypospolitej Polski o stosowaniu powyższego porozumienia zgodnie z zasadami i przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Obecnie obowiązująca terminologia w zakresie pojęcia przemocy domowej skupiona jest na jednostce doznającej przemocy, a nie na rodzinie, w której przemoc ma miejsce. Katalog form przemocy domowej, rozszerzony został o przemoc ekonomiczną oraz przemoc podejmowaną za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Podobnie rozbudowany został krąg osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc o byłego małżonka, byłego partnera lub inną osobę *„pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania”* – zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. g cytowanej ustawy. Istniejące przepisy są odzwierciedleniem zapisów art. 3 pkt b Konwencji stambulskiej (Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy sporządzona dnia 11 maja 2011 roku w Stambule), według których przemocą domową są *„wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym, lub między byłymi, lub obecnymi małżonkami lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą lub dzielili miejsce zamieszkania, czy nie”*.

W Gminie Chrzanów zasady w zakresie stosowania profilaktyki przemocy domowej określone zostały w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. Wskazany Program przyjęty został uchwałą nr LIX/621/2023 Rady Miejskiej w Chrzanowie w dniu 24 października 2023 na okres od listopada 2023 roku do grudnia 2028 roku. Zakres Programu skorelowany został z takimi dokumentami jak:

- 1) Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030
- 2) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chrzanów na lata 2024 – 2030.

Podstawa prawna Programu

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1673 z późn. zm.),
- Uchwała nr 107 Rady Ministrów z dnia 23 września 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej z 2024 r., poz. 823),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 1214, 1302 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).

Cel główny Programu:

Ograniczenie zjawiska przemocy domowej i niwelowanie jej skutków w Gminie Chrzanów poprzez zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cele szczegółowe Programu:

1. Realizacja działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych służących przeciwdziałaniu przemocy domowej.
2. Udzielanie pomocy i wsparcia na rzecz osób doznających przemocy domowej.
3. Skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.
4. Informowanie środowiska lokalnego o instytucjach, osobach i możliwych formach wsparcia w sytuacji przemocy domowej.
5. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Grupy docelowe:

- ogół mieszkańców Gminy Chrzanów, w tym osoby zagrożone przemocą domową;
- osoby doznające przemocy domowej;
- osoby stosujące przemoc domową;
- przedstawiciele instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Zatem, na szczeblu gminnym wprowadzony został szeroko rozumiany system przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, w ramach którego gmina zobowiązana jest do:

- „*prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,*
- *zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,*
- *tworzenia zespołów interdyscyplinarnych*”.

Poniższe sprawozdanie przedstawia rodzaj i zakres działań podejmowanych przez podmioty z terenu Gminy Chrzanów oraz Powiatu Chrzanowskiego zaangażowane w realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, tj.:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Chrzanów.
3. Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Chrzanowie przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie.
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie.
6. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie.
7. Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie.
8. Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie.
9. Sąd Rejonowy w Chrzanowie.
10. Urząd Miejski w Chrzanowie.
11. Placówki oświatowe.
12. Placówki ochrony zdrowia.

II. ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA PODSTAWIE DANYCH OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W CHRZANOWIE ORAZ PUNKTU INFORMACJI, WSPARCIA I POMOCY OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ DOMOWĄ.

1. Prowadzenie procedury *Niebieskie Kart*

Zjawisko przemocy domowej w kontekście problemu społecznego ma charakter wieloaspektowy i samo w sobie jest dość złożone. Tym samym, niejednokrotnie jest ono trudne do zdiagnozowania, nie tylko dla służb działających interwencyjnie, ale nawet dla osób bezpośrednio doświadczających przemocy. Nierzadko zdarza się, że osoby dotknięte tym problemem z poczucia wstydu zatajają informację o doświadczanej agresji bądź próbują uporać się z problemem na własny rachunek w obawie przed osobą stosującą przemoc. Użycie przemocy z kolei wydaje się jednym z najprostszych narzędzi prowadzących do osiągnięcia zamierzonego celu.

Współcześnie przemoc jest zjawiskiem dość powszechnym, przy czym wkracza ona w nowe, nieznane dotąd obszary rzeczywistości społecznej. Przemoc bowiem przestaje być obecna jedynie w realnym świecie, ale występuje także w wirtualnej rzeczywistości. Idealnie odnajduje się w słabych stronach wirtualnego świata, takich jak pozorne poczucie anonimowości oraz możliwość kreowania własnego wizerunku, by je skutecznie wykorzystać.

W Polsce funkcjonuje tak zwany multiagencyjny system reakcji na przemoc domową, zakładający, że działania na rzecz jej przeciwdziałania podejmują różne, współpracujące ze sobą instytucje o zasięgu gminnym i powiatowym, takie jak policja, jednostki pomocy społecznej, prokuratura, placówki opieki zdrowotnej, placówki oświatowe, czy gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych.

Podstawowym narzędziem służącym przeciwdziałaniu przemocy domowej o charakterze instytucjonalnym jest procedura „Niebieskie Karty”, która najpełniej ukazuje skalę zjawiska przemocy domowej. Wspomniana procedura uregulowana została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870). Zgodnie z obowiązującymi przepisami podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się właśnie na podstawie wdrożonej uprzednio procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. W związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej, w ramach omawianej procedury podejmuje się i realizuje odpowiednie czynności leżące w zakresie kompetencji

pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej i funkcjonariusza Policji, którzy wchodzi w skład grupy diagnostyczno – pomocowej. Grupa diagnostyczno – pomocowa może zostać rozszerzona o przedstawicieli innych podmiotów, jak na przykład o reprezentanta specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, asystenta rodziny, przedstawiciela oświaty, który zna sytuację domową małoletniego, reprezentanta służby zdrowia czy gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Dodatkowo, do grupy diagnostyczno – pomocowej można powołać pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów wymienionych w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Wskazane osoby obowiązane są do ścisłej współpracy i przekazywania informacji o podjętych działaniach w ramach Procedury, przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie samej procedury „Niebieskie Karty” następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” – A, w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy, wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie doznającej przemocy domowej przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”.

Formularz „Niebieska Karta – A” jest przekazywany grupie diagnostyczno – pomocowej, która na jego podstawie dokonuje wstępnej diagnozy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej oraz podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej i zatrzymania przemocy domowej albo rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań. Grupa diagnostyczno – pomocowa, na podstawie ustaleń zawartych w wypełnionym formularzu „Niebieska Karta – C”, podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej i poprawę jej sytuacji życiowej. Natomiast, w stosunku do osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej, grupa diagnostyczno – pomocowa na podstawie informacji zawartych w formularzu „Niebieska Karta – D” dokonuje ustaleń dotyczących dalszych działań, zobowiązując osobę stosującą przemoc domową do ich realizacji w celu zmiany jej postępowania. Posiedzenia grup diagnostyczno – pomocowych w normalnym trybie odbywają się w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie, a w wyjątkowych sytuacjach również w środowisku zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej.

Po zakończeniu procedury grupa diagnostyczno – pomocowa przez okres 9 miesięcy podejmuje działania monitorujące wobec osób uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty”, które polegają w szczególności na monitorowaniu środowiska zamieszkania osoby,

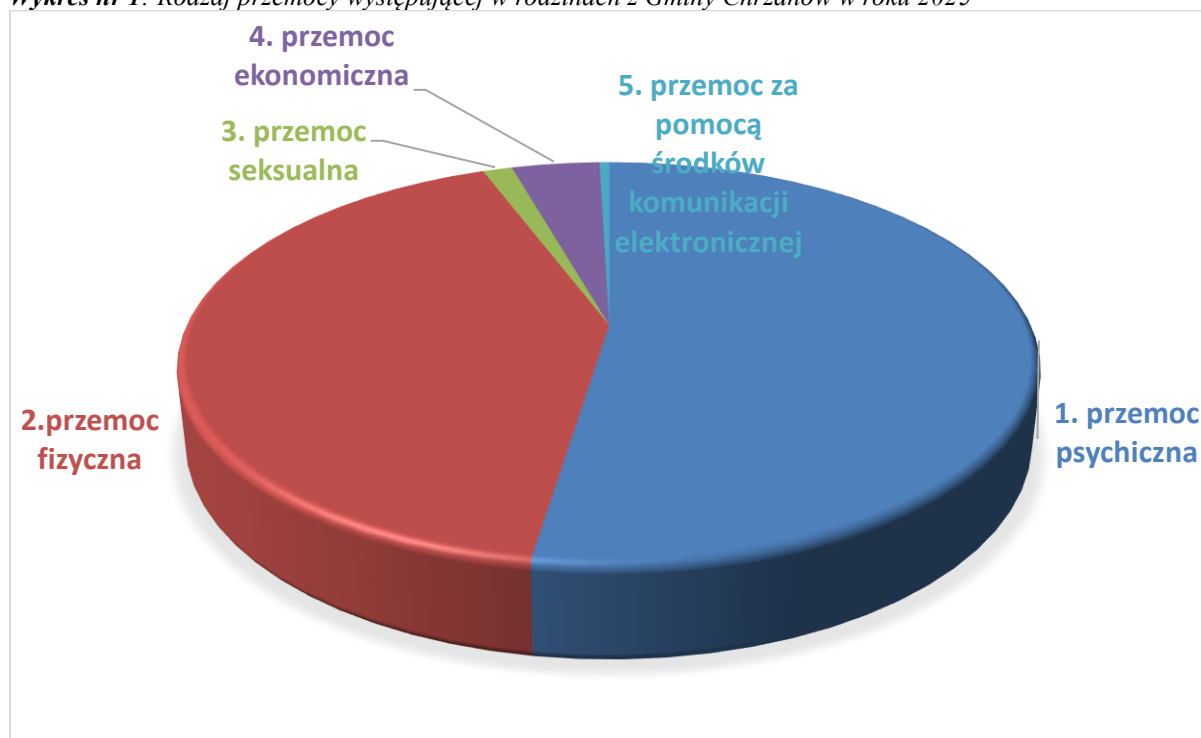
sprawdzaniu stanu bezpieczeństwa w związku z zakończoną procedurą, poradnictwie i udzielaniu wsparcia.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanego w Gminie Chrzanów, w roku 2025 zorganizowano w sumie **7 spotkań**. Ponadto, powołano **103 grupy diagnostyczno-pomocowych** i prowadzono **121 procedur „Niebieskie Karty”**, w tym 39 procedur wszczętych w latach poprzednich i kontynuowanych w roku 2025. Zatem, w roku 2025 wszczęto łącznie **82 procedur NK**, w tym założonych przez:

- pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie – **17 kart**,
- pracowników Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie – **2 kart**,
- Komendę Powiatową Policji w Chrzanowie – **53 kart**,
- oświatę – **8 karty**,
- służbę zdrowia – **2 karty**.

Pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego objęto łącznie **139 rodzin**, tj. **376 osób**. W tej liczbie 119 rodzin zostało objętych wsparciem ze względu na problem przemocy psychicznej, 95 rodzin ze względu na problem przemocy fizycznej, 3 rodzin ze względu na występowanie przemoc seksualnej, 9 rodzin ze względu na występowanie przemocy ekonomicznej oraz 1 ze względu na przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Powyższe dane nie sumują się, gdyż nierzadko w jednej rodzinie mamy do czynienia z dwoma, a nawet trzema rodzajami przemocy.

Wykres nr 1: Rodzaj przemocy występującej w rodzinach z Gminy Chrzanów w roku 2025

Źródło: Opracowanie własne ZI w Chrzanowie

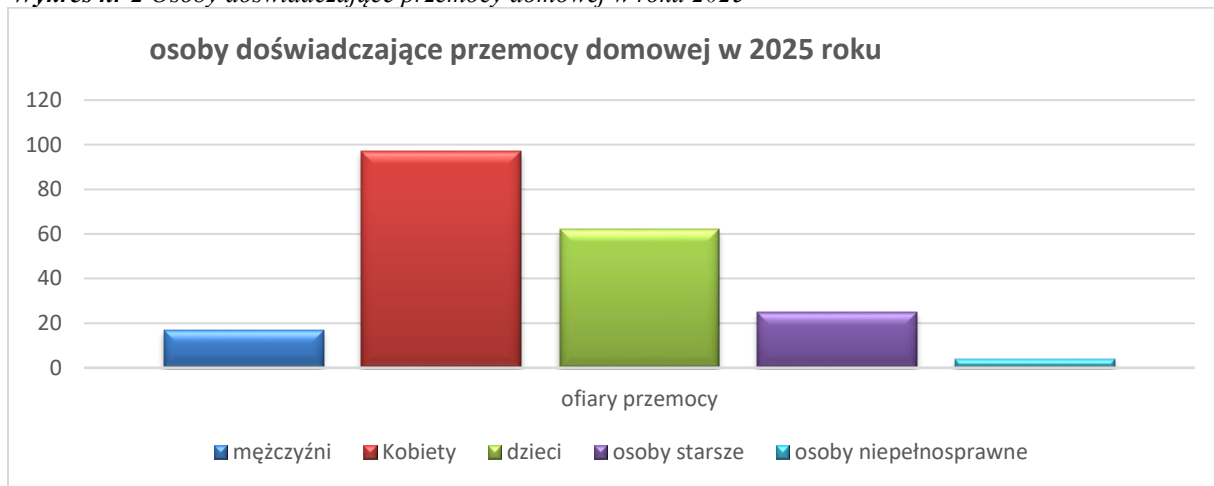
Koordynatorzy grup diagnostyczno – pomocowych w prowadzonych procedurach „Niebieskie Karty” kładli szczególny nacisk na dobro najmłodszych członków rodziny, bezpośrednio doświadczających przemocy domowej, czy też będących świadkami przemocy w środowisku domowym. Sytuacja dziecka weryfikowana była bardzo wnikliwie, po to aby w możliwie najskuteczniejszy sposób udzielić małoletnim wsparcia i/lub ochronić ich przed zjawiskiem przemocy. W pracy z rodziną doświadczającą przemocy, w której znajdowało się małoletnie dziecko podejmowano następujące działania:

- powoływano do składu grupy diagnostyczno-pomocowej kuratora sądowego lub asystenta rodziny, jeżeli rodziny objęte były taką formą wsparcia,
- diagnozowano sytuację rodziny ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dziecka,
- planowano działania wobec dziecka z jego przedstawicielem ustawowym, po uprzednim wyznaczeniu takiego przedstawiciela,
- zwracano się do placówek oświatowych o opinię zawierającą zarówno informację o wynikach w nauce, jak i sposobie funkcjonowania dziecka na terenie danej placówki, relacjach z rówieśnikami, o sposobie kontaktów z rodzicami dziecka, ewentualnych nieprawidłowościach zgłaszanych przez dziecko w funkcjonowaniu rodziny,
- proszono o potwierdzenie wizyty dziecka u specjalistów, dostarczenie opinii z poradni specjalistycznych, ośrodka zdrowia, itp.
- koordynatorzy grup diagnostyczno – pomocowych kontaktowali się ze szkołą, innymi osobami znaczącymi dla dziecka, będącymi dla niego wsparciem (dziadkowie, dorosłe rodzeństwo).

W roku 2025 w ramach procedury „Niebieskie Karty” wsparciem objęto łącznie **345 osób** ze 119 rodzin doświadczających przemocy domowej. W założonych procedurach „Niebieskie Karty” wśród osób wskazanych jako doświadczające przemocy domowej figurowało:

- **97 kobiet**, w tym 5 kobiety z niepełnosprawnościami i 21 kobiet w wieku senioralnym,
- **17 mężczyzn**, w tym 4 mężczyzn w wieku senioralnym,
- **62 dzieci**, w tym 34 dziewczynki, 28 chłopców,
- **25 osoby w wieku senioralnym**, w tym 21 kobiet i 4 mężczyzn,
- **5 osoby z niepełnosprawnością**

Wykres nr 2 Osoby doświadczające przemocy domowej w roku 2025

Źródło: Opracowanie własne ZI w Chrzanowie

W roku 2025 sporządzono następującą ilość poszczególnych formularzy „Niebieskie Karty”:

- **91** formularzy „*Niebieska Karta – A*” (w tym 82 formularze wszczynające procedurę Niebieskie Karty, a także 9 formularzy dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”),
- **75** formularzy „*Niebieska Karta – C*”,
- **61** formularze „*Niebieska Karta – D*”.

W roku 20245 **zakończono** ogółem **93 procedury** „Niebieskie Karty”, w tym:

- 68 karty z powodu ustania przemocy domowej, z czego 31 kart było wszczętych w 2024 roku i kontynuowanych w roku 2025,
- 25 kart z powodu braku zasadności podejmowania działań, z czego 9 karty były wszczęte w 2024 roku i kontynuowane w roku 2025.

W roku 2025 pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie złożyli łącznie 12 zawiadomienia do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty”.

W 2025 roku na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie pomocą w formie wsparcia: psychologicznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego, a także wsparcia specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, objęto osoby dotknięte przemocą domową w następującym zakresie:

- wsparcie psychologiczne – 13 osób,
- wsparcie prawne – 8 osób,

- wsparcie socjalne – 345 osób,
- wsparcie specjalisty ds. pracy z rodziną – 20 osoby,

W listopadzie 2025 roku pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie, przy współudziale dwóch służb interwencyjnych tj. KPP w Chrzanowie oraz MPRiS nr 3 w Chrzanowie z uwagi na rozpoznane ryzyko zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, dokonali zabezpieczenia małoletniej lat 6 na terenie przedszkola nr 9 w Chrzanowie. Interwencji zabezpieczającej dokonano w oparciu o kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, zapewnili małoletniej z terenu Gminy Chrzanów ochronę poprzez umieszczenie u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu karnego, dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki. W stosunku do osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej wobec małoletniej, zastosowano środki w postaci nakazu i zakazu, o których mowa w art. 15aa ust. 1 z dnia 6 kwietnia 1990 r. ustawy o Policji.

2. Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy Osobom dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Chrzanowie

Z wyżej wymienionych form pomocowych, na szczególną uwagę zasługuje Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Chrzanowie, działający w strukturach organizacyjnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie, w Dziale Pracy Socjalnej, Usług i Profilaktyki. Punkt zapewnia bezpłatną pomoc specjalistyczną, w celu kompleksowego zaspokojenia potrzeb osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w tym osób doświadczających wszelkich form przemocy. Celem Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Chrzanowie w roku 2025 było przede wszystkim udzielenie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, udzielenie informacji, w jaki sposób mogą tej przemocy przeciwdziałać, rozwinięcie umiejętności związanych z radzeniem sobie w trudnych sytuacjach oraz zaplanowanie i dostosowanie pomocy do indywidualnych potrzeb. Wśród specjalistycznych form wsparcia świadczone usługi w formie poradnictwa psychologicznego, rodzinnego, socjalnego oraz prawnego na rzecz osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, spowodowanej wystąpieniem przemocy domowej. Działania Punktu ukierunkowane zostały na pracę z osobami i rodzinami doświadczającymi zjawiska przemocy domowej, które nie były

w stanie samodzielnie rozwiązać trudnej sytuacji życiowej, wykorzystując własne zasoby. Wsparcie udzielane było w formie indywidualnych konsultacji, prowadzonych nieodpłatnie – bez względu na posiadany przez osobę/rodzinę dochód.

W ramach pomocy psychospołecznej, w szczególności ochrony ofiar przed doświadczaną przemocą domową, w roku 2025 podjęto następujące działania:

1. Prowadzenie grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy domowej. W roku 2025 w grupie uczestniczyło 14 kobiet – łącznie odbyło się 27 spotkań.
2. Prowadzenie Grupy Intensywnej Terapii Uzależnienia od Alkoholu dla 17 osób. W 2025 roku na przestrzeni 10 miesięcy grupa terapeutyczna spotykała się cyklicznie i nieprzerwanie, t.j. 2x w tygodniu; tym samym zrealizowano łącznie 97 sesji grupowych po 2 godziny każda, co daje w sumie 194 godzin pracy terapeutycznej.

Celem programu w/wskazanej terapii jest:

- rozpoznawanie objawów własnego uzależnienia i akceptacja faktu bycia alkoholikiem,
- uznanie własnej bezsilności wobec alkoholu,
- nabycie zdolności potrzebnych do radzenia sobie z głodem alkoholowym,
- uzyskanie i umocnienie motywacji do dalszego leczenia i zdrowienia.

III. INSTYTUCIE Z GMINY CHRZANÓW PODEJMUJĄCE DZIAŁANIA W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

1. Działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie

Celem działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie jest ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Chrzanów oraz zapobieganie powstawaniu przemocy domowej.

1. Poprawa jakości życia rodzin z problemem uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia zjawiska przemocy domowej.
2. Pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych, doświadczających przemocy domowej oraz pomoc dla członków rodzin.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych roku 2025 zrealizowała:

- A. 12 posiedzeń ogólnych, w których zapoznawała się z bieżącymi zagadnieniami wynikającymi z realizacji programu, opiniowała wnioski o lokalizacji punktów sprzedaży

napojów alkoholowych w gminie, zapoznawała i opiniowała bieżące sprawy wynikające z realizacji programu GKRPA.

- B. 12 posiedzeń zespołu terapeutycznego. Osoby, które zostały zgłoszone do Komisji z powodu nadużywania alkoholu i wynikających z tego faktu problemów takich jak: rozkład życia rodzinnego, demoralizacja nieletnich, uchylanie się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny lub systematycznie zakłócanie spokoju lub porządku publicznego, otrzymywały pomoc w formie skierowania na określone terapie odwykowe, grupy wsparcia. Jeżeli jednak nie wyrażały dobrowolnie chęci zmiany swojej postawy życiowej i utrzymywania abstynencji, to były kierowane do sądu w celu objęcia ich sądowym obowiązkiem podjęcia leczenia odwykowego. Łącznie do tut. Komisji wpłynęło 97 zgłoszeń dotyczących nadużywania alkoholu, 15 osób poprzez działania GKRPA podjęło leczenie odwykowe, z 53 osobami GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące, a wobec 29 osób GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Osoby były również motywowane do uczestnictwa w spotkaniach AA na terenie Gminy. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ściśle współpracuje z instytucjami udzielającymi pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin głównie z Zakładem Lecznictwa Ambulatoryjnego - Poradnią Uzależnień w Chrzanowie innymi ośrodkami odwykowymi leczącymi stacjonarnie takimi jak np. Wojewódzki Ośrodek Leczenia Uzależnień w Parzymiechach. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej ściśle współpracują w zakresie nie tylko udzielania pomocy finansowej i socjalnej, ale również w przypadku stwierdzenia w środowisku występowania nadużywania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych. W środowiskach po rozpoznawaniu sytuacji rodzinnej, w przypadku występowania problemu uzależnień, udzielana jest specjalistyczna pomoc w postaci kierowania osób na terapię, indywidualną lub grupową. W przypadku braku podjęcia leczenia dobrowolnie, kierowane są wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o objęcie stosownym leczeniem odwykowym poprzez nakaz sądowy.
- C. Na posiedzeniach zespołu ds. profilaktyki i świetlic środowiskowych. Członkowie Komisji wspierali działalność placówki opiekuńczo - wychowawczej wsparcia dziennego o nazwie Świetlica Terapeutyczna oraz placówki wsparcia dziennego o nazwie Świetlica Środowiskowa. Zapoznawali się z bieżącymi potrzebami świetlic, czynnie uczestniczyli w jej zajęciach i realizowanych programach profilaktycznych.

W ramach działań z zakresu profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży, a tym samym udzieleniem wsparcia dla rodziny przeprowadzono:

- W ramach zadań profilaktycznych zrealizowano konkurs plastyczny „Poza ekranem: świat bez komputera, gier i telefonu”. W konkursie brały udział dzieci z chrzanowskich przedszkoli i szkół podstawowych. Wpłynęło łącznie 56 prac z trzech przedszkoli i sześciu szkół podstawowych, 12 uczestników zostało wyróżnionych i nagrodzonych, natomiast wszystkie prace zostały wykorzystane do wykonania kalendarza profilaktycznego na rok 2026.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współfinansowała następujące instytucja na terenie Gminy Chrzanów realizujące projekty profilaktyczne. Były to:

1. Miejskie Centrum Kultury i Sztuki:

- Cykl pikników rodzinnych oraz zajęć kulturalno-animacyjnych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Chrzanów. Proponowany program dał możliwość skorzystania z bogatej oferty kulturalnej miasta, jak i kreatywnego spędzenia wolnego czasu z dala od komputera, internetu, smartfonów oraz gier telewizyjnych. Dodatkowo, w trakcie zajęć dzieci miały możliwość rozmowy na temat profilaktyki uzależnień. Dzięki specjalnym alkogogłom oraz narkogogłom dzieci i młodzież przekonały się jak używki negatywnie wpływają na ludzki organizm. W ramach programu zrealizowano:
 - a) 10 wędrujących podwórek
 - b) seanse filmowe
 - c) wycieczki turystyczne
 - d) warsztaty i zajęcia artystyczne

Działaniom towarzyszyły pogadanki z zakresu profilaktyki uzależnień, wpływu używek na kondycję psycho-fizyczną. Grupą docelową są dzieci i młodzież w wieku szkolnym z terenu Gminy Chrzanów.

2. Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie zrealizowała projekt „Zdrowa zabawa – fajna sprawa”, edycja V. Cztery cykle zajęć: zajęcia biblioteczne, spotkania i warsztaty profilaktyczne, spotkania edukacyjne oraz warsztaty podróżnicze, a także pokaz edukacyjny i biuletyn informacyjny. Odbiorcami oferty w zależności od podejmowanego tematu i preferowanego wieku byli dzieci, młodzież i dorośli. Celem realizacji projektu było uświadomienie uczestnikom ryzyka związanego z uzależnieniami w tym od alkoholu, nikotyny,

smartfonów, komputerów, gier komputerowych, przedstawienie destrukcyjnego wpływu nałogów na zdrowie fizyczne, kondycję psychiczną i społeczną. Ponadto propozycje zajęć były inspiracją do bezpiecznego, ciekawego i rozwijającego spędzania wolnego czasu. Przeprowadzono cztery cykle spotkań, pokaz edukacyjny oraz wydruk tematycznego biuletynu, czas trwania spotkania 1-2 godzin. Opracowano scenariusze spotkań oraz prezentacje multimedialne, wykorzystano teksty literackie dobrane tematycznie do wieku odbiorców. W ramach projektu zrealizowano:

A. Zajęcia z elementami Biblioterapii - prowadzone przez bibliotekarki z oddziału dla dzieci i filii bibliotecznych, spotkania dla różnych grup wiekowych, przeprowadzone zostaną na podstawie opracowanych przez bibliotekarki scenariuszy, obejmujących część teoretyczną i warsztatową z użyciem dedykowanych pomocy dydaktycznych i materiałów warsztatowych. Do udziału zaproszono dzieci przedszkolne, uczniów klas I – III szkół podstawowych oraz uczniów klas IV – VI szkół podstawowych z terenu Gminy Chrzanów.

B. Spotkania i warsztaty profilaktyczne spotkania dla dzieci lub młodzieży, które dotyczyły:

- kształtowania właściwych postaw społecznych,
- cyberprzemocy czyli zagrożeń świata wirtualnego,
- uzależnień od alkoholu i nikotyny.

C. Spotkania edukacyjne – wizyta w Komendzie Powiatowej Policji w Chrzanowie.

D. Warsztaty podróżnicze – spotkania prowadzone przez podróżników, których celem było rozbudzenie ciekawości świata, kreatywności, rozwijanie pasji i zainteresowań młodych ludzi, budowanie szacunku do ludzi i do przyrody.

E. Zdrowe odżywianie - na jakie zdecydować się danie ? – pokaz edukacyjny dla dzieci i dorosłych seniorów dotyczący tego jak powinno wyglądać nasze odżywianie, w programie m.in. eksperymenty i zabawy wskazujące jakie substancje przyczyniają się do poprawy stanu zdrowia, a jakie szkodzą (w tym alkoholu).

F. Projekt i wydruk biuletynu informacyjnego – przygotowany przez bibliotekarki folder tematycznie nawiązujący do zdrowia i kondycji psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych, opatrzone stosowną grafiką, zawierający praktyczne informacje dotyczące poradnictwa, kontaktów do instytucji, fundacji, stowarzyszeń zajmujących się m.in. zdrowiem psychicznym i tematyką uzależnień. Folder był rozdawany uczestnikom zajęć projektowych a także uczestnikom bibliotecznego spotkania z cyklu „Strefa Pozytywnych Myśli” organizowanego z okazji Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego. Adresatami

były dzieci, młodzież, osoby dorosłe i seniorzy uczestniczący w zajęciach organizowanych w oddziale dla dzieci i filiach bibliotecznych. Przekazywane treści dostosowane będą do wieku odbiorców.

Ośrodek Pomocy Społecznej razem z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych był współorganizatorem Oplątka Maltańskiego, którego celem była promocja zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej, wsparcie osób znajdujących się z trudnej sytuacji życiowej, wzmocnienie postaw abstynenckich.

3. Miejskie Centrum Sportu w Chrzanowie zrealizowało szereg zajęć sportowo – rekreacyjnych. Były to projekty:

- A. Otyliada 2025 – Ogólnopolski Nocny Maraton Pływacki odbył się w nocy z 15 na 16 marca 2025 roku. W maratonie wzięło udział 61 pływalni z całego kraju, a liczba uczestników sięgnęła blisko 2270. Basen w Chrzanowie, jak co roku, zapewnił 60 miejsc dla uczestników wydarzenia.
- B. Pociąg do biegania Chrzanowski Bieg Uliczny – cykliczne wydarzenie sportowe organizowane dla miłośników biegania i nordic walking. W 2025 roku odbyło się 17 maja. W VII edycji biegu wzięło udział ponad 400 osób. W towarzyszącym wydarzeniu – Biegu Tatara organizowanym z myślą o dzieciach, uczestniczyło ponad 200 osób.
- C. IV Dziecięca Olimpiada Sportowa – dwudniowa impreza sportowa, która odbyła się 4 i 5 czerwca. Do sportowych zmagania o Puchar Burmistrza Miasta Chrzanowa przystąpiły grupy przedszkolne oraz uczniowie klas I-III Szkół Podstawowych z Gminy Chrzanów. Celem Olimpiady jest rozwijanie sprawności ruchowej dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, integracja grup i rozwijanie umiejętności komunikowania się najmłodszych, a także zachęcanie do czynnego wypoczynku i promowanie sportu i aktywności fizycznej wśród najmłodszych.
- D. XIX Rajd Rowerowy z okazji Dnia Dziecka. Jak co roku Chrzanów uczcił dziecięce święto rowerowo. 8 czerwca odbył się rajd po terenach leśnych.
- E. Złap z nami lato – 21 czerwca miało miejsce wydarzenie rozpoczynające sezon kąpielowy 2025 na Basenach Letnich na Kątach. Animatorzy kultury zaprosili dzieci do zabawy z dużymi bańkami mydlanymi oraz do gier sprawnościowych. Dodatkową atrakcją było plectenie warkoczyków i wykonywanie brokatowych tatuaży. Blok rozgrywek dla dzieci i młodzieży zwieńczył quiz z nagrodami.
- F. Joga i zumba na Basenach Letnich – 20 lipca praktyka jogi, a na zakończenie sezonu

kąpielowego 6 września wieczór z zumbą, a 7 września – poranek z jogą połączony z treningiem kondycyjnym. W 2025 roku kontynuowano cykl sportowo-rekreacyjnych zajęć na Basenach Letnich. Wstęp dla uczestników tych wydarzeń był bezpłatny.

- G. Jubileusz 25-lecia basenu. W sierpniu 2025 r. minęło 25 lat od momentu, gdy Kryta Pływalnia w Chrzanowie otworzyła swe podwoje. Z tej okazji zostało zorganizowanych kilka jubileuszowych atrakcji, które odbyły się nie tylko na krytym basenie, ale również w innych obiektach administrowanych przez Miejskie Centrum Sportu. Jubileusz świętowano 15 sierpnia. Już wcześniej, bo od 13 sierpnia do niedzieli 17 sierpnia udostępniono na pływalni wodny tor przeszkód. Jubileuszowe świętowanie 25-lecia basenu rozpoczęto od Jogi w plenerze, która odbyła się na terenach zielonych przy dwóch obiektach – krytej pływalni i skateparku. Później były niespodzianki dla dzieci i młodzieży - bezpłatne warsztaty artystyczne „Eko woreczki na różne różności oraz warsztaty przyrodnicze „Żywa przygoda z gadami”. Zwieńczeniem obchodów jubileuszowych był koncert polskiej muzyki filmowej na Basenach Letnich na Kątach.
- H. Kulturalne i sportowe wakacje 2025 – Miejskie Centrum Sportu wspólnie z Miejskim Centrum Kultury i Sztuki, Miejską Biblioteką Publiczną i jej filiami oraz z Muzeum im. Mazarakich zorganizowało w sierpniu zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży z gminy Chrzanów.
- I. Zawody X-KIDS. 7 września zorganizowano wydarzenie na chrzanowskim skateparku dla miłośników jazdy na deskorolce, rolkach i hulajnodze. Dzieci uczestniczyły w wyścigach na czas, kreatywnych przejazdach i best trickach. Imprezę poprzedziły warsztaty jazdy na deskorolce.
- J. Deskorolkowy Puchar Polski – 31 sierpnia Chrzanów był gospodarzem przystanku Deskorolkowego Pucharu Polski. Jak co roku wydarzenie przyciągnęło miłośników tego sportu z całej Polski.
- K. Turniej Piłkarskich Talentów Futboliada o Puchar Burmistrza Miasta Chrzanowa – 6 września w piłkarskim wydarzeniu wzięli udział zawodnicy z rocznika 2015 i młodszy. Na stadionie miejskim zmierzyły się drużyny z województw małopolskiego i śląskiego.
- L. II Między przedszkolne Zawody Biegowe w Chrzanowie – 9 października wraz z Przedszkolem Samorządowe nr 1 oraz przy współpracy Urzędu Miejskiego w Chrzanowie zorganizowano II edycję zawodów biegowych dla dzieci z przedszkoli gminy Chrzanów.
- M. Turniej Piłki Ręcznej Młodzików - 18 października przy współudziale UMKS PMOS

w Chrzanowie zorganizowano sportową imprezę dla młodzieży, która zgromadziła kilkadziesiąt młodych miłośników piłki ręcznej.

- N. Ogólnopolski Mityng Pływacki Osób Niepełnosprawnych im. Krzysztofa Bręczka – odbył się 23 października. Po raz kolejny współorganizowano z Fundacją im. Brata Alberta WTZ w Chrzanowie wydarzenie z udziałem osób z niepełnosprawnościami z kilkudziesięciu ośrodków w Polsce.
- O. Drużynowy Maraton Pływacki EKIDEN – to ogólnopolskie wydarzenie pływackie odbyło się w tym roku 15 listopada w 13 miastach w całej Polsce. W każdym obiekcie uczestnicy mieli pokonać co najmniej jeden dystans maratoński tj. 42 km i 195 m. Na basenie MCS w Chrzanowie w wydarzeniu uczestniczyło 12 drużyn i blisko 90 osób. W sumie udało się przepłynąć 123 km i 825 m.

GKRPA udzielała również wsparcia organizacjom pozarządowym w zakresie prowadzenia zdrowego stylu życia, promowania aktywności społecznej oraz wsparcia rodzin w zakresie profilaktyki uzależnień .

W ramach powyższych działań dofinansowano zadania wynikające z ustawy o zdrowiu publicznym były to:

- otwarty konkurs ofert na zlecenie realizacji zadań w zakresie realizacji zajęć sportowo-profilaktycznych i kulturalno-profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w trakcie roku szkolnego oraz pozostających w domach w okresie letnich wakacji.
- otwarty konkurs ofert na zlecenie realizacji zadań w zakresie zajęć profilaktycznych dotyczących uzależnień obejmujących działania z zakresu turystyki i krajoznawstwa.

Ponadto osoby uzależnione i ich rodziny z terenu Gminy dzięki wsparciu finansowemu uczestniczyły w XXXIV Ogólnopolskim Zlocie Rodzin Abstynenckich – Tatry 2025 przeznaczony był dla osób uzależnionych (trzeźwych alkoholików) i współuzależnionych (ich rodzin). W czasie zlotu był realizowany program przez trenerów i terapeutów uzależnień Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie i innych specjalistów.

W okresie przedwakacyjnym przeprowadzono konkurs ofert na zorganizowanie letniego wypoczynku dla dzieci ze świetlicy środowiskowej i terapeutycznej. W letnim wypoczynku w Szarym Dworze uczestniczyło 30 dzieci. Organizatorem była Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska Hufiec Chrzanów. Przeprowadzono zajęcia z profilaktyki uzależnień w formie warsztatów tematycznych, konkursów mających na celu zapobieganie patologiom

społecznym. Poprzez wspólny wypoczynek środowiska harcerskiego Hufca oraz dzieci i młodzieży nie zrzeszonej w ZHP przybliżono wszystkim uczestnikom harcerski system wychowawczy oparty na Prawie Harcerskim, pracy w grupie rówieśników, koleżeńskości, zaradności itp.

Działania GKRPA są skoncentrowane głównie na promocji zdrowego i aktywnego stylu życia wśród wszystkich grup społecznych głównie osób młodych a także na pomocy i wsparciu rodziny, zwłaszcza w tej, której występują dysfunkcje a są one najczęściej spowodowane uzależnieniami i wynikającymi z nich problemami rodzinnymi.

2. Działania Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie

Wiodącym celem działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie jest realizowanie zadań z zakresu pomocy społecznej, ukierunkowanych na zapewnienie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w kryzysie, ze szczególnym uwzględnieniem osób doświadczających przemocy domowej, w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, czy też prawnego.

Oferta pomocy Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie adresowana jest do wszystkich mieszkańców powiatu chrzanowskiego, doświadczających takich sytuacji jak; przemoc domowa, problemy rodzinne, kryzysy małżeńskie lub kryzysy w związku, rozwód, problemy opiekuńczo – wychowawcze, kryzys wieku adolescencji, myśli i próby samobójcze, utrata bliskiej osoby, wypadki, nagłe zdarzenia losowe, dyskryminacja czy mobbing.

Działania statutowe Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie, podejmowane w ramach przeciwdziałania przemocy domowej, obejmują:

- poradnictwo specjalistyczne na rzecz osób doświadczających zjawiska przemocy domowej, w tym poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, socjalne i wychowawcze;
- poradnictwo telefoniczne;
- mediacje;
- terapię uzależnień;
- udzielanie schronienia w mieszkaniu interwencyjnym, prowadzonym przez POIK;
- udostępnianie przestrzeni do spotkań rodziców biologicznych z dziećmi – regulowanych postanowieniem sądu;
- zajęcia socjoterapeutyczne;

- warsztaty Podnoszenia Kompetencji Wychowawczych dla rodziców i opiekunów;
- prowadzenie na rzecz instytucji oświatowych prelekcji dotyczących przeciwdziałania przemocy.

Działania podejmowane przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie w celu przeciwdziałania przemocy domowej:

1. Natychmiastowa pomoc kryzysowa:

- dyżury telefoniczne i interwencyjne 7 dni w tygodniu od 7:00 do 22:00, również w dni świąteczne,
- zapewnienie bezpiecznego schronienia w mieszkaniu interwencyjnym,
- wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.

2. Wsparcie psychologiczne:

- konsultacje indywidualne dla osób doświadczających przemocy,
- pomoc dla dzieci – zajęcia socjoterapeutyczne

3. Pomoc prawna

- konsultacje indywidualne dla osób doświadczających przemocy,
- pomoc w sporządzaniu pism procesowych,
- informowanie o przysługujących prawach i możliwościach wsparcia,

4. Działania edukacyjne

- Warsztaty Podnoszenia Kompetencji Wychowawczych
- Współpraca z SOSW w Chrzanowie; przeprowadzanie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców,

5. Współpraca międzyinstytucjonalna

W roku 2025, w związku z rozpoznaną przemocą domową, w ramach Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie udzielono specjalistycznego poradnictwa na rzecz łącznie 50 osób, zamieszkujące teren Gminy Chrzanów, pośród których wyróżniono 37 osoby dorosłe oraz 13 dzieci.

W roku 2025 liczba osób korzystających z poszczególnych form poradnictwa, z uwagi na rozpoznany problem przemocy domowej, wyniosła odpowiednio:

- poradnictwo psychologiczne - 17 kobiet, 1 mężczyzna,
- poradnictwo pedagogiczne – 10 kobiet, 6 mężczyzn,
- poradnictwo prawne – 2 kobiet, 1 mężczyzna,
- poradnictwo ter. uzależnień – 2 kobiety,

- poradnictwo udzielone małoletnim – 10 dziewczynek, 3 chłopcy.

3. Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie

Wobec osób stosujących przemoc domową stosuje się przewidziane w ustawie programy korekcyjno – edukacyjne, a także programy psychologiczno – terapeutyczne. Programy te ukierunkowane są na powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Programy korekcyjno – edukacyjne oraz programy psychologiczno – terapeutyczne są realizowane w formie spotkań indywidualnych lub grupowych i są prowadzone przez specjalistów w dziedzinie przeciwdziałania przemocy domowej, dających gwarancję wysokiej jakości usług, w tym przez psychologów, pedagogów, terapeutów i psychoterapeutów. Organizacja wskazanych Programów leży w obowiązkach powiatów, jako zadań z zakresu administracji rządowej.

Z danych pozyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie, wynika, że w roku 2025 **4 osoby** skorzystały z programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Natomiast, nie odnotowano osób korzystających z programu psychologiczno-terapeutycznego.

4. Urząd Miejski w Chrzanowie

Gmina Chrzanów wspiera osoby dotknięte zjawiskiem przemocy domowej w uzyskaniu lokalu mieszkalnego, zgodnie z Uchwałą Nr XV/156//2019 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 30 grudnia 2019 roku o zasadach wynajmowania lokali mieszkalnych, wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Chrzanów oraz tymczasowych pomieszczeń. Zgodnie z zapisem §2 ust. 3 pkt 2 w/wskazanej uchwały, w przypadku osób dotkniętych przemocą domową potwierdzoną prawomocnym orzeczeniem sądowym, przy kwalifikacji do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego nie prowadzi się ustaleń dotyczących wysokości dochodu. Dodatkowym, ułatwieniem dla osób dotkniętych przemocą domową jest brak obowiązku spełnienia wymogu dotyczącego warunków zamieszkiwania kwalifikujących wnioskodawcę do ich poprawy - §5 ust. 3 pkt 2.

Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Chrzanowie w roku 2025 nie przyznał lokalu socjalnego osobie uprawnionej do najmu socjalnego, która jednocześnie była osobą doznającą przemocy domowej, z uwagi na brak takiego zapotrzebowania.

5. Działania podejmowane przez placówki medyczne

W roku 2025 do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Chrzanów wpłynęły dwie procedury „Niebieskie Karty”, wszczęte przez służby medyczne o zasięgu gminnym, które dotyczyły mieszkańców Gminy Chrzanów (źródło własne OPS w Chrzanowie).

Na podstawie informacji przekazanych ze Szpitala Powiatowego w Chrzanowie, rozpoznano że powyższa placówka medyczna nie dysponuje danymi za okres styczeń – grudzień 2025 roku, co do liczby wydanych zaświadczeń i udzielonych konsultacji potencjalnym osobom doświadczającym przemocy domowej. Wszelkie sytuacje związane z podejrzeniem o ewentualną przemoc, zgłaszane są na bieżąco na policję.

Natomiast Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie przekazał, iż w roku 2025, wydał 1 zaświadczenie lekarskie o ustalenie przyczyny i rodzaju uszkodzeń ciała związanych ze stosowaniem przemocy domowej. Udzielono również 2 konsultacji osobom doświadczającym przemocy. W/w świadczenia zostały udzielone w podstawowej opiece zdrowotnej.

IV. ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA PODSTAWIE DANYCH KOMENDY POWIATOWEJ POLICJI W CHRZANOWIE, PROKURATURY REJONOWEJ W CHRZANOWIE, SĄDU REJONOWEGO W CHRZANOWIE ORAZ KURATORÓW.

1. Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie

W roku 2024 pracownicy Komendy Powiatowej Policji w Chrzanowie wszczęli w sumie **53** procedury „Niebieskie Karty”, które przekazano do realizacji Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, działającego na terenie Gminy Chrzanów w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

W roku 2025 z ramienia KPP w Chrzanowie odnotowano 708 interwencji domowych – podczas niektórych zaistniało podejrzenie występowania zjawiska przemocy domowej. Tym samym, 54 interwencje zakończono sporządzeniem formularza „Niebieskie Karty - A”. Warto

nadmienić, że w roku 2025 jedna z interwencji domowych, z racji zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego dziecka w związku z przemocą domową, skutkowała zapewnieniem ochrony małoletniemu dziecku poprzez umieszczenie w rodzinie zastępczej, oraz wystąpieniem celem wszczęcia postępowania opiekuńczego. Ponadto Rewir Dzielnicowych z KPP w Chrzanowie w 2025 r. skierował 37 wystąpień do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w związku z uruchomioną procedurą „Niebieskiej Karty”, celem wglądu w sytuację rodzinną małoletnich.

Funkcjonariusze KPP w Chrzanowie, w zakresie pełnionych obowiązków służbowych, wchodzi w skład grup diagnostyczno-pomocowych, w związku z wdrożoną procedurą „Niebieskie Karty”, podejmując działania w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno – pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową. Wartym podkreślenia jest fakt, że policjanci w ramach swoich kompetencji i w związku z prowadzonymi procedurami „Niebieskie Karty”, w kontakcie z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy domowej informowali o konsekwencjach karnych, wynikających ze stosowania przemocy domowej, w tym między innymi o nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego z osobą doznającą przemocy domowej miejsca zamieszkania, czy też o zakazie bezpośredniego zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej. W roku 2025 funkcjonariusze policji wydali łącznie 34 nakazów/zakazów w stosunku do osób stosujących przemoc domową. Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie nie posiada przyjaznych pokoi do przesłuchiwania dzieci, zatem żaden małoletni nie był przesłuchiwany w roku 2025 na terenie Komendy.

W 2025 roku KPP w Chrzanowie wszczęła 63 postępowania przygotowawcze w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej. W związku z art. 207 k.k. podjęto 51 postępowań przygotowawczych. Liczba postępowań o odmowie wszczęcia dochodzenia w związku z art. 207 k.k. w roku 2025 wyniosła 12. W 17 przypadkach sporządzono akt oskarżenia, natomiast w 25 przypadkach umorzono postępowania.

Funkcjonariusze KPP w Chrzanowie na bieżąco doskonalili swoje kompetencje z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej. Kompetencje funkcjonariuszy Policji w roku 2025 w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej podnoszone były poprzez cykliczną organizację lokalnych szkoleń w ramach doskonalenia zawodowego. W ramach wykładów szczegółowo omawiano procedurę NK wraz z poprawnym uzupełnianiem formularzy NK – A oraz NK – D, procedurę nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu i jego bezpośredniego otoczenia, zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową na

wyrażoną w metrach odległość, zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy i przebywania na tym terenie.

W dniach 17 – 23 luty 2025 r. w Komendzie Powiatowej Policji w Chrzanowie i podległych jednostkach w ramach kolejnej edycji koordynowanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości zorganizowano tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem, w trakcie którego udzielano porad prawnych mieszkańcom Gminy Chrzanów.

2. Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie

Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie w roku 2025 prowadziła w sumie 173 postępowania w stosunku do 54 podejrzanych, związku z przypuszczeniem stosowania przemocy domowej. Łącznie wydano 55 skierowań do sądu w formie aktu oskarżenia.

Spraw zakończonych umorzeniem postępowania w roku 2025 odnotowano w sumie 73, a spraw zakończonych odmową wszczęcia postępowania – 38.

W stosunku do osób stosujących przemoc domową w roku 2025 Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie wydała następujące środki zapobiegawcze:

- tymczasowe aresztowanie (5 osób),
- dozór policji (26 osób),
- nakaz opuszczenia lokalu (20 osób),
- zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonymi (20 osób),
- zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych (21 osób).

3. Sąd Rejonowy w Chrzanowie oraz II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Chrzanowie

Sąd Rejonowy w Chrzanowie w okresie sprawozdawczym, tj. na przestrzeni roku 2025 prowadził w sumie 52 sprawy dotyczące stosowania przemocy domowej w stosunku do mieszkańców Gminy Chrzanów. W 13 sprawach orzeczono karę pozbawienia wolności, w tym w 4 przypadkach z warunkowym zawieszeniem wykonania kary, w 3 sprawach warunkowo umorzono postępowanie, a w 36 orzeczono nadzór nad wykonywaniem środków karnych. W żadnej ze spraw nie orzeczono kontroli okresu próby bez dozoru za czyn z art. 207 Kodeksu karnego, tj. za znęcanie się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy. Natomiast,

w 6 przypadkach osoby stosujące przemoc domową zostały skazane na karę ograniczenia wolności za czyn z cytowanego art. 207 kk. Dodatkowo, w związku z potwierdzonym zjawiskiem przemocy domowej, w roku 2025 Sąd Rejonowy w Chrzanowie zarządził w stosunku do jednej osoby obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, w stosunku do pięciu osób nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą doznającą przemocy domowej, a w stosunku do dwunastu osób wydano zakaz zbliżania się/ kontaktowania z osobą doznającą przemocy domowej.

V. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY PODEJMOWANE PRZEZ PLACÓWKI OŚWIATOWE W GMINIE CHRZANÓW

Gminny system przeciwdziałania przemocy domowej skupia lokalne instytucje, w tym placówki oświatowe, celem zapobiegania i przeciwdziałania przemocy domowej, ochrony osób doznających przemocy oraz podejmowania działań profilaktycznych, mających na celu wzrost świadomości w obszarze przeciwdziałania przemocy. Działania w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej są najskuteczniejsze w sytuacji, gdy podejmowane są w sposób skoordynowany, dostosowany do potrzeb odbiorców i odpowiadają na oczekiwania środowiska. Placówki oświatowe, to instytucje społeczne będące najbliżej dziecka. To właśnie tutaj istnieje największa możliwość, zarówno zaobserwowania pierwszych sygnałów doświadczanej przez dziecko przemocy, jak też kształtowania postaw dziecka względem przemocy.

Główny obszar działań placówek oświatowych w obrębie przeciwdziałania przemocy to przede wszystkim:

- zidentyfikowanie zjawiska przemocy domowej wobec dzieci,
- zainicjowanie wczesnej interwencji w sytuacji przemocy domowej,
- realizacja działalności edukacyjnej i profilaktycznej z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

1. Działania profilaktyczne w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane w placówkach przedszkolnych.

W roku 2025 placówki oświatowe z terenu Gminy Chrzanów, na rzecz najmłodszych beneficjentów, nie tylko kontynuowały działania podjęte w latach poprzednich, ale też

kreatywnie wspierały rozwój uczniów poprzez innowacyjne programy profilaktyczne. W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej przedszkola z terenu Gminy Chrzanów podjęły następujące formy wsparcia:

- zajęcia edukacyjne TUS – tzw. Trening Umiejętności Społecznych, działania ukierunkowane na podniesienie świadomości w zakresie praw dziecka, umiejętności radzenia sobie ze stresem, sytuacjami trudnymi i traumatycznymi; zajęcia dostosowane do wieku i poziomu rozwoju dzieci; zajęcia w formie cyklicznych spotkań. Beneficjentami wspomnianego treningu, na przykładzie I Niepublicznego Przedszkola „Młodych Talentów” w Chrzanowie były w głównej mierze dzieci z problemami społecznymi, które poprzez aktywny i systematyczny udział w zajęciach nauczyły się mówić o swoich stanach emocjonalnych, sytuacjach trudnych związanych z przeżywaniem różnych emocji i dokonywania prawidłowej oceny różnorodnych sytuacji społeczno-rodzinnych, w których dzieci uczestniczą na co dzień. Śladem lat ubiegłych trening TUS prowadzony był także przez Przedszkole Samorządowe nr 5 w Chrzanowie, a także Przedszkole Samorządowe nr 10 w Chrzanowie, które dodatkowo stawiały na wypracowanie wśród najmłodszych umiejętności komunikacyjnych i interpersonalnych, podejmowania współpracy, a także podnoszenie kompetencji własnych poprzez rozwijanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach społecznych. Ponadto, Przedszkole Samorządowe nr 10 w Chrzanowie, jako uzupełniającą formę wsparcia dziecka, uruchomiło trening zastępowania agresji. Elementy TZA wprowadzane były w bieżącej pracy z dziećmi, zwłaszcza w sytuacjach konfliktowych oraz trudnych, wymagających odniesienia się do strategii radzenia sobie z silnymi emocjami.
- systematyczne wsparcie psychologiczne, prowadzone na rzecz dzieci i rodziców w formie konsultacji indywidualnych. Przedszkole Samorządowe nr 1 w Chrzanowie, korzystając z własnych zasobów kadrowych, przeprowadziło pedagogizację rodziców w tematyce „Przedszkolak wobec zagrożeń w Internecie”. Spotkanie miało formę prelekcji dla rodziców przedszkolaków, której celem było informowanie o niebezpieczeństwach i zagrożeniach wynikających z nieodpowiedniego i niekontrolowanego korzystania przez dzieci z Internetu.
- w zakresie działań profilaktycznych, celem przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzono wzmożoną obserwację dziecka pod kątem ewentualnych zmian w sposobie zachowania, którą dokumentowano w oparciu o karty obserwacji wychowanków. Dodatkowo, szerzona była wiedza w zakresie samego zjawiska przemocy domowej, telefonów alarmowych, sposobów radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia życia lub

zdrowia oraz możliwościach wsparcia instytucjonalnego w sytuacjach kryzysowych. Przedszkole Samorządowe nr 10 w Chrzanowie dodatkowo przeprowadziło działania edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową – w formie artykułów rozpowszechnianych elektronicznie oraz w siedzibie placówki. Działalność informacyjną prowadzono poprzez witryny internetowe poszczególnych placówek wychowania przedszkolnego, a także za pośrednictwem ulotek, plakatów, gazetek, tablic informacyjnych, czy artykułów – w wersji drukowanej bądź elektronicznej. Przedszkolaki, jako bezpośredni odbiorcy, mieli niejednokrotnie możliwość uczestnictwa w zajęciach służącym podniesieniu świadomości własnych emocji, kształtowaniu równowagi emocjonalnej oraz odporności psychicznej, doskonaleniu technik odreagowania napięć. Podejmowane zajęcia miały charakter pogadanek i rozmów wspierających, ćwiczeń oddziałujących na wszechstronny rozwój dziecka, w tym usprawniających zdolności koordynacyjne i psychomotoryczne. Najbardziej upowszechnioną formą wsparcia na rzecz najmłodszych okazały się ćwiczenia integracyjne, w tym w formie zabawy oraz ćwiczenia relaksacyjne. Przedszkole Samorządowe nr 1 w Chrzanowie, Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej nr 6 w Chrzanowie i wiele innych placówek przedszkolnych z terenu Gminy Chrzanów angażowało swoich wychowanków w aktywne formy edukacyjne w ramach „Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka z UNICEF”, na kanwie których dostarczono dzieciom informacji na temat ich praw i ich rangi, z jednoczesnym omówieniem obowiązków i ról dzieci w domu i przedszkolu. Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej nr 6 w Chrzanowie zorganizowały zajęcia wychowawcze nakierowane na budowanie właściwych postaw w rodzinie. Przedszkola samorządowe z terenu Gminy Chrzanów podejmowały szeroko pojętą współpracę z Fundacją „Dajemy Dzieciom Siłę”. Działalność w/wymienionej Fundacji szerzona była m.in. poprzez materiały psychoedukacyjne, udostępniane w mediach społecznościowych, czy na tablicach informacyjnych. Przedszkole Samorządowe nr 1 w Chrzanowie, podobnie jak PS nr 10 w Chrzanowie wzięło czynny udział w ogólnopolskiej kampanii „Dzieciństwo bez przemocy”, w ramach której przeprowadzone zostały zajęcia dla dzieci oraz udostępnione zostały materiały dla rodziców. Finałem kampanii było podświetlenie budynków zaangażowanych placówek. W ramach wspomnianej akcji aktywizowano zarówno wychowanków, jak też ich rodziców. Dodatkowo, Przedszkole Samorządowe nr 10 przy współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chrzanowie promowało kampanię „Reaguj

na przemoc”. Natomiast, wychowawcy I Niepublicznego Przedszkola „Młodych Talentów” w Chrzanowie, przeprowadzili cykl pogadek w obszarze problematyki stosowania przemocy wobec innych i sposobów jej zapobiegania. Dzieci zapoznane zostały z definicją agresji oraz przemocy. Dodatkowo, zaprezentowano sposoby skutecznego reagowania na różne formy zachowań agresywnych i przemocowych. Wychowankowie w/wskazanej placówki zostali uświadomieni w zakresie prawa do zachowania nietykalności osobistej i poszanowania własnej godności. Dzieciom przekazano wiedzę z zakresu dostępnych numerów alarmowych, którą następnie utrwalano podczas zajęć praktycznych. Wszystkie placówki przedszkolne z terenu Gminy Chrzanów przyłączyły się do ogólnopolskiej inicjatywy Ministerstwa Edukacji Narodowej zatytułowanej „Tydzień o Przeciwdziałaniu Przemocy Rówieśniczej 2025”, w ramach której w przedszkolach realizowany był „Tydzień o Budowaniu Relacji”. Wspomniana inicjatywa ukierunkowana była na stworzenie bezpiecznych miejsc nauki i budowanie relacji opartych na szacunku. W tym celu przygotowano specjalne pakiety materiałów edukacyjnych dostosowanych do różnych grup wiekowych oraz specyfiki przedszkoli. Ponadto, dla przedszkoli udostępniono scenariusze zajęć takie jak „Metafora serduszka” czy „W ławicy ryb”, a także scenariusze spotkań z rodzicami oraz materiały wspierające wychowawców w rozpoznawaniu emocji i rozwiązywaniu konfliktów. Stworzona została także „Ścieżka pomocy” dla nauczycieli i wychowawców, ukierunkowana na wsparcie dzieci w sytuacjach trudnych.

- czynny udział kadry przedszkolnej – dyrektorów, wychowawców, psychologów, pedagogów, w działaniach grup diagnostyczno-pomocowych, w związku z wdrożoną procedurą „Niebieskie Karty” w rodzinie małoletnich.
- podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadry pracowniczej za sprawą rozmaitych konferencji, szkoleń czy zajęć warsztatowych. Udział przedstawicieli przedszkoli w rozmaitych tematycznie szkoleniach typu: „Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w sytuacji kryzysowej”, „Standardy ochrony małoletnich”, itp. Przedstawiciele poszczególnych placówek przedszkolnych w październiku 2025 roku mieli okazję uczestniczenia w warsztatach organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, dedykowanych pracownikom oświaty z Gminy Chrzanów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i odpowiedzialności kadry przedszkoli i szkół. Samodoskonalenie się kadry pedagogicznej w ramach Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli w obszarach przeciwdziałania oraz wspierania dzieci w przypadku podejrzenia lub doświadczania przemocy domowej, w sytuacji wystąpienia kryzysu w rodzinie, a także w kwestiach reagowania na niepokojące zachowania wychowanków, w tym zachowania

trudne. Każda placówka przedszkolna zapewniała we własnym zakresie edukację pracowników w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w związku z wdrożonymi standardami ochrony małoletnich, wynikającymi ze znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich. Nauczyciele pozyskiwali wiedzę w obszarze metod i narzędzi edukacji dzieci na temat unikania zagrożeń przemocą oraz w zakresie edukacji rodziców na temat wychowania dzieci bez przemocy.

2. Działania profilaktyczne w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane w placówkach szkolnych

Działania podejmowane w zakresie przeciwdziałania przemocy przez placówki oświatowe w roku 2025:

- uczniowie z trudnościami w kwestiach edukacyjnych, rodzinnych czy zdrowotnych otrzymują dodatkowe wsparcie ze strony zatrudnianych specjalistów – psycholog, pedagog. Również uczniowie, którzy doświadczają przemocy domowej mogą liczyć na dodatkową pomoc, nie tylko umożliwiającą zrozumienie mechanizmów zjawiska przemocy, ale przede wszystkim wzmacniającą psychikę ucznia i doskonalącą umiejętności chronienia siebie w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia zdrowia czy życia. Szkoła Podstawowa nr 3 w Chrzanowie w roku 2025 kontynuowała wsparcie specjalistyczne na rzecz uczniów doświadczających zjawiska przemocy domowej w ramach cyklicznych popołudniowych dyżurów. Natomiast, Szkoła Podstawowa nr 8 w Chrzanowie dla uczniów doświadczających przemocy domowej, oprócz standardowych procedur pomocowych, wdrożyła zajęcia o charakterze terapeutycznym, a także zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Uczniowie otrzymywali również pomoc w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych poprzez porady i konsultacje.
- placówki oświatowe z terenu Gminy Chrzanów, śladem lat ubiegłych, również w roku 2025 realizowały działania o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, w celu zapobieżenia wystąpienia wśród uczniów zachowań problemowych, ryzykownych i sytuacji kryzysowych. W tym zakresie tworzone były odpowiednie szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne. I tak na przykładzie Szkoły Podstawowej nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi w Chrzanowie, w ramach wdrożonego programu profilaktycznego szkolni specjaliści na rzecz uczniów przeprowadzili zajęcia o tematyce z zakresu bezpieczeństwa i ochrony praw dzieci, komunikacji bez przemocy, mediacji i negocjacji w sytuacjach

konfliktowych, konstruktywnego rozwiązywania problemów, przeciwdziałania wyuczonej bezradności, utrzymywania prawidłowych relacji i więzi, dbania o komfort psychiczny, równowagę emocjonalną i dobrą kondycję zdrowotną. Uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego w Chrzanowie uczestniczyli w spotkaniu z funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w Chrzanowie na temat „Profilaktyki cyberprzemocy”. II Liceum Ogólnokształcące w Chrzanowie zrealizowało cykl warsztatów prowadzonych przez specjalistów i wychowawców w ramach ogólnopolskiej akcji „Tydzień Przeciwdziałania Przemocy Rówieśniczej”, a także zajęcia warsztatowe w formie lekcji online przy współpracy z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę. Natomiast, uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 w Chrzanowie mieli okazję uczestniczyć w lekcjach wychowawczych, podczas których poruszany był temat przemocy w rodzinie z wykorzystaniem szkolnej filmoteki na przykładzie filmu „Męska sprawa”, „Media i przemoc” czy „Przyjaciele”. Szkoła Podstawowa nr 5 w Chrzanowie, w tematyce przeciwdziałania przemocy w domu i szkole, uświadamiała swoich wychowanków poprzez zajęcia wychowawczo-profilaktyczne, w ramach których podejmowano zagadnienia z obszaru wartości, szacunku, relacji międzyludzkich, czy prawidłowej komunikacji. SP nr 5 uroczyście obchodziła Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka.

- w obszarze działań prewencyjnych, zapobiegających doświadczaniu przemocy rówieśniczej oraz domowej, szkoły organizują cykliczne zajęcia, w trakcie których podejmowana jest tematyka zjawiska przemocy, symptomów i skali jej występowania oraz sposobów jej przeciwdziałania i ochrony własnej.
- I Liceum Ogólnokształcące w Chrzanowie nadal oferowało specjalną skrzynkę listową, do której uczniowie w sposób anonimowy mogli wrzucać informacje o zagrożonym poczuciu bezpieczeństwa, a we wrześniu 2025 roku przeprowadzono badania ankietowe wśród uczniów całej szkoły na temat ich poczucia bezpieczeństwa.
- bieżący udział kadry oświatowej – dyrektorów, wychowawców, psychologów, pedagogów, w pracach grup diagnostyczno-pomocowych, organizowanych w związku z uruchomioną procedurą „Niebieskie Karty” w rodzinie ucznia. Dodatkowo, przedstawiciele niektórych placówek oświatowych, zrzeszeni jako członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w roku 2025 systematycznie uczestniczyli w organizowanych spotkaniach Zespołu.
- placówki oświatowe podejmują współpracę międzyinstytucjonalną, aktywnie współpracując w zakresie swoich kompetencji z Ośrodkiem Pomocy Społecznej

w Chrzanowie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Chrzanowie, Komendą Powiatową Policji w Chrzanowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie, Powiatowym Ośrodkiem Wsparcia Dziecka i Rodziny w Chrzanowie, Zakładem Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie (w zakresie bilansów uczniów), Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Chrzanowie (w zakresie programów profilaktycznych). W sytuacji rozpoznania w rodzinie ucznia zjawiska przemocy domowej bądź podejrzenia jej występowania, kadra oświatowa współdziała z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, działającym przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

- innowacyjne w roku 2025 okazały się działania placówek oświatowych z terenu Gminy Chrzanów podejmujące współpracę z pracownikami służby więziennej Zakładu Karnego w Trzebini, a także z wolontariuszami Stowarzyszenia „Malta” Służba Medyczna w Krakowie. Organizowane spotkania miały wymiar edukacyjno-profilaktyczny i służyły między innymi podniesieniu wśród uczniów kompetencji w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej, jak też poziomu wiedzy o zawodzie funkcjonariusza służby więziennej.
- placówki oświatowe z terenu Gminy Chrzanów w roku 2025 świadczyły działalność o charakterze informacyjnym na rzecz uczniów z rozpoznany problemem przemocy domowej, a także ich rodzin.
- uczniowie, uczęszczający do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Chrzanowie, w roku 2025 wzmocniani byli różnymi zajęciami o charakterze szkoleniowo-warsztatowym. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Chrzanowie gościł pracowników jednostek zewnętrznych, występujących w roli prelegentów na organizowanych warsztatach. Byli to specjaliści reprezentujący jednostki gminne i powiatowe, między innymi pracownicy Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie, a także pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie, będący jednocześnie członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Chrzanów. Z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Chrzanowie uczniowie spotkali się bezpośrednio w siedzibie Komendy, gdzie podczas prelekcji zapoznani zostali z zagrożeniami cyberprzemocą. Wychowankowie poznali takie terminy jak: child grooming, czyli uwodzenie dziecka przez Internet oraz znaczenie metody sextortion, polegającej na pozyskaniu od kogoś materiałów o charakterze seksualnym, a następnie szantażowaniu tej osoby. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie przedstawili rodzaje i formy przemocy oraz szczegółowo omówili

zachowania przemocowe w środowisku domowym. Uczniowie zostali zapoznani z możliwościami uzyskania pomocy i wsparcia instytucjonalnego. Z kolei, terapeuci Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie przeprowadzili zajęcia warsztatowe z obszaru „Możliwości uzyskania pomocy i wsparcia oraz problemów emocjonalnych uczniów doświadczających przemocy domowej i środowiskowej”. Każdorazowo w omawianych spotkaniach udział wzięło od 50 do 55 uczniów. W ciągu całego roku 2025 Ośrodek na rzecz swoich uczniów realizował zajęcia psychoedukacyjne, psychoprophylaktyczne i rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Zajęcia odbywały się w formie indywidualnej i grupowej, a dotyczyły między innymi takich obszarów jak:

- rozpoznawanie zachowań asertywnych, agresywnych i uległych,
 - dokonywanie adekwatnej samooceny,
 - kształtowanie hierarchii systemu wartości,
 - różnicowanie stanów emocjonalnych,
 - stosowanie metod radzenia sobie z problemami emocjonalnymi,
 - podejmowanie właściwych decyzji,
 - radzenie sobie w sytuacjach trudnych,
 - budowanie poprawnych relacji z najbliższym otoczeniem, w tym pielęgnowanie relacji rodzinnych; propagowanie zachowań prospołecznych,
 - wzajemnej tolerancji,
 - skutków zachowań ryzykownych,
 - zagrożenie uzależnieniami współczesnego świata,
 - przeciwdziałanie przemocy w środowisku rodzinnym i rówieśniczym,
 - poszukiwanie pomocy w przypadku zagrożenia poczucia bezpieczeństwa.
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Chrzanowie przeprowadził pedagogizację rodziców uczniów w obszarze standardów ochrony małoletnich przed przemocą. Celem zwiększenia kompetencji wychowawczych rodziców, zorganizowane szkolenie dodatkowo poruszało tematykę pomocy instytucjonalnej w sytuacjach przemocy. Doksztalcanie rodziców było możliwe przy współpracy SOSW w Chrzanowie z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie.
 - podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadry pracowniczej w obszarze wczesnej interwencji, rozpoznawania problemów rodziny za sprawą rozmaitych szkoleń np. „Hejt, mowa nienawiści i przemoc rówieśnicza w szkole”, „O sile Porozumienia bez Przemocy. Język serca”, „Jak rozmawiać z dzieckiem doświadczającym kryzysu

psychicznego bądź krzywdzenia?”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, szkolenia na temat odpowiedzialności prawnej osób stosujących przemoc, szkolenia w obszarze wsparcia rodziny w kryzysie oraz przeciwdziałania przemocy domowej. Kadra pedagogiczna Szkoły Podstawowej nr 6 w Chrzanowie odbyła indywidualne videoszkolenia w ramach Centrum Kompetencji VULCAN, poruszające tematykę współpracy ze współczesnym pokoleniem rodziców, adekwatnego reagowania na agresję, autoagresję i zachowania destrukcyjne wśród uczniów. Kadra pedagogiczna doskonaliła swoje umiejętności zawodowe także za sprawą udziału w różnego rodzaju konferencjach czy webinarach i szkoleniach indywidualnych. Nauczyciele podnosili swoje kompetencje także poprzez samokształcenie, za sprawą studiowania literatury przedmiotu. Kadra pedagogiczna w roku 2025 usystematyzowała wiedzę z zakresu obowiązujących przepisów prawa z obszaru „Standardów ochrony małoletnich”, wprowadzonych w strukturach danej placówki oświatowej, z obszaru właściwych standardów pracy, celem ochrony małoletnich. W październiku 2025 roku przedstawiciele poszczególnych placówek oświatowych z terenu Gminy Chrzanów wzięli udział w warsztatach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i odpowiedzialności kadry przedszkoli i szkół, których inicjatorem był Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Chrzanowie przy współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chrzanowie. W trakcie warsztatów kadra nauczycielska zapoznana została z aktualnymi regulacjami prawnymi oraz obszarami problemowymi dotyczącymi przeciwdziałania przemocy domowej, interdyscyplinarnym ujęciem zagadnienia profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej w odniesieniu do małoletnich. Celem spotkania było podniesienie kompetencji uczestników warsztatów poprzez zwiększenie wiedzy i umiejętności praktycznych w zakresie pracy z dziećmi zagrożonymi zjawiskiem przemocy domowej. Na zakończenie uczestników zaproszono do otwartej dyskusji na temat funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Chrzanów.

VI. PODSUMOWANIE

Gmina Chrzanów w roku 2024 kontynuowała działania z zakresu przeciwdziałania przemocy z lat ubiegłych, elastycznie podchodząc do nowych wyzwań, zagrożeń i możliwości w tym obszarze. Gmina Chrzanów podejmowała rozmaite inicjatywy, zmierzające do zwiększenia skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym zmniejszenia skali opisywanego zjawiska. Działania te miały charakter multiprofesjonalny i wielowymiarowy, przynosząc w ten sposób zamierzone efekty.

Działalność podmiotów współdziałających na rzecz realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej ukierunkowana była w głównej mierze na:

- Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej; działania realizowane były poprzez różnorodne kampanie społeczne w postaci konferencji, prelekcji, programów oświatowych oraz rozpowszechniania informacji przy wykorzystaniu plakatów i ulotek, artykułów w gazecie lokalnej.
- Udzielanie wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego, typu psychologicznego, prawnego i socjalnego, oraz upowszechnianie informacji o miejscach, gdzie i w jaki sposób można uzyskać pomoc medyczną, psychologiczną, prawną, socjalną, czy też zawodową.
- Realizację programów służących działaniom profilaktycznym w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci. Cel realizowano poprzez zajęcia organizowane w placówkach oświatowych o charakterze edukacyjnym. Podejmowane działania skierowane były do osób dotkniętych przemocą domową, a obejmowały obszar zagadnień psychologicznych, dotyczących stosowania przemocy i reakcji na przemoc, realizacji programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc.
- Działania Zespołu Interdyscyplinarnego, którego głównym zadaniem jest budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym koordynowanie działań wszystkich służb pomocowych z terenu Gminy Chrzanów, w celu zwiększenia skuteczności pomocy i ochrony osób doznających przemocy domowej.
- Prowadzenie grup diagnostyczno-pomocowych, które swoim wsparciem obejmują zarówno osoby doznające przemocy, jak też osoby stołujące przemoc.

- Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy (jeśli tego wymagają) całodobowego pobytu w formie schronienia, udzielanego przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie w postaci mieszkania chronionego.
- Tworzenie odpowiednich warunków przesłuchań dla dzieci, będących ofiarami przemocy (przyjazny pokój przesłuchań).
- Ochronę osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej, poprzez stosowanie sankcji karnych przez Komendę Powiatową Policji w Chrzanowie, Prokuraturę Rejonową w Chrzanowie, a także przez Sąd Rejonowy w Chrzanowie.
- Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, poprzez ich udział w szkoleniach, konferencjach oraz superwizji, mającej na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

W myśl art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673), zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.). Z kolei, w świetle art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zadaniem własnym gminy w obszarze szeroko pojętej prewencji zjawiska przemocy jest stworzenie odpowiedniego systemu wsparcia, w szczególności w formie opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Obecnie obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na okres XI 2023 – XII 2028, przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Chrzanowie – nr LIX/621/2023 z dnia 24 października 2023 r. Program ma charakter długofalowy, definiuje szereg zaplanowanych w jego ramach inicjatyw, o charakterze profilaktycznym, ukierunkowanych na zmniejszenie rozmiaru zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub już uwięzionych w zjawisko przemocy domowej. Program zakłada zaangażowanie w jego realizację wiele służb społecznych, różnorodnych instytucji, a także organizacji pozarządowych.

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej ustalono następujące działania:

- Podejmowanie działań profilaktycznych służących przeciwdziałaniu przemocy domowej. Działalność profilaktyczna zostanie uskuteczniiona poprzez realizację różnego rodzaju

lokalnych kampanii i inicjatyw społecznych, o charakterze edukacyjnym i informacyjnym. Program zakłada wsparcie projektów, poradnictwo w zakresie podnoszenia kompetencji wychowawczych rodzin zagrożonych przemocą, inicjowanie i realizację działań promocyjnych w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodzin, edukowanie dzieci i młodzieży w obszarze rozpoznawania symptomów przemocy i kształtowania właściwych postaw.

- Wsparcie osób dotkniętych przemocą domową. Zadanie to nastawione jest na dalszą kontynuację działań w ramach powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego, jak też utworzonego specjalistycznego Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy Osobom Dotkniętym Przemocą, działających w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie. W ramach działań pomocowych na rzecz ofiar przemocy, przewidziano funkcjonowanie lokalnego telefonu zaufania oraz realizację indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych, realizację specjalistycznych programów terapeutycznych oraz poradnictwa; specjalistycznego, socjalnego, rodzinnego i prawnego.
- Program uwzględnia realizację procedury „Niebieskie Karty”, a w jej ramach działania interwencyjne wobec osób doznających przemocy domowej, w tym również odseparowanie sprawcy od ofiary oraz zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie, głównie w ramach procedury „Niebieskie Karty”, a także poprzez opracowanie i realizację działań edukacyjno-korekcyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych na rzecz sprawców, w tym monitorowanie ich udziału we wskazanych programach. Program uwzględnia ponadto rozpowszechnianie informatorów z aktualnymi bazami teleadresowymi podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych, realizujących działania adresowane do sprawców przemocy domowej.
- Podnoszenia kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Zadanie to zrealizowane zostanie przy pomocy opracowanej diagnozy potrzeb szkoleniowych, umożliwiającej wdrożenie właściwego systemu wsparcia dla kadry pracowników, działających w obszarze zjawiska przemocy domowej. Kompetencje pracowników zwiększane będą w formie superwizji, szkoleń oraz pracowniczych grup wsparcia.

Finansowanie Programu odbywało się ze środków budżetu Gminy Chrzanów, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł. Natomiast, podmiotem

odpowiedzialnym za koordynację i monitorowanie działań podejmowanych w ramach Programu był Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie. W działalność Programu zaangażowane były nie tylko zasoby kadrowe systemu pomocy społecznej, ale także systemu oświaty, zasoby kadrowe innych instytucji pomocowych, służb miejskich, organizacji pozarządowych i wszelkich współpracujących podmiotów. Monitorowanie wskaźników odbywało się poprzez weryfikację danych zawartych w corocznych sprawozdaniach z działalności jednostek organizacyjnych gminy, podmiotów i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.